

NURIA LEGARDA

La creadora va revisar el film 'A la ciutat' de Cesc Gay per perfilar l'entramat emocional de 'La cena'

Té ànima de psicòloga, com ho demostra el seu interès per les relacions humanes i pel que anomena "diferents capes" de la personalitat. Nuria Legarda ha fet d'aquesta vocació l'eix de *La cena*, el muntatge multidisciplinari (text, dansa i vídeo) de la Beckett. Aquesta dolorosa reunió de cinc amics, arran de la mort d'un altre, que genera una situació explosiva, es va començar a gestar, fa més de dos anys, en un taller que va fer a Pamplona, la seva ciutat. "També era un sopar d'amics, però molt diferent", puntualitza l'autèntica dona orquestra de l'obra: hi assumeix funcions de creadora, directora, dramaturga –amb Carles Mallol– i intèrpret. Vaja, el que se'n diu un genuí projecte personal, i més quan va néixer d'una cosa íntima. "Una mort molt propera va fer que visqués aquella sensació de dolor punyent. És un intent d'integrar el dolor i la mort en la vida, i seguir endavant".

Les fonts de Nuria Legarda són la imatge i el món emocional, en aquest cas per la seva afició a llegir assajos de psicologia. En el treball de camp de *La cena* va revisar el film *A la ciutat*, de Cesc Gay, amb una escena final en què ningú parla durant un àpat. No fa falta; l'espectador està al corrent de les històries particulars. "Va ser un detonant molt clar", comenta, que va arrodonir amb altres pel·lícules com *Festen*, *Eyes wide shut* o les de Michael Haneke.

Després d'aquella investigació prèvia, va començar a prendre nota d'idees i situacions físiques, a les quals va posar textos Carles Mallol, amb qui va coincidir a *Temps real* del TNC, on Legarda era ajudant de Magda Puyo per a la part de moviment. "Vam veure que molt text no hi anava bé. En aquestes reunions socials diu més el llenguatge corporal. L'important

no és el que es diu, sinó el que passa. Hi ha un submón molt clar", explica una creadora que molt aviat es va adonar que el teatre de text l'"avorria". Eren els temps en què volia formar-se a Pamplona com a ballarina, després dels seus estudis de violoncel, i només podia fer-ho de manera "convencional i tancada". Va optar per estudiar Magisteri de música –el va acabar amb matrícula–, però va veure que la docència no li interessava i va emigrar a Barcelona, per cursar interpretació de gest a l'Institut del Teatre de Terrassa.

Poesia visual, dansa i, més tard, text han centrat el seu treball professional, amb gent com Francesco di Francescantonio, Mariscal, Javier Daulte o el grup Senza Tempo. "Sempre he fet coses híbrides i també he fet classe durant sis anys a l'Institut del Teatre. Ho he deixat ara perquè necessito créixer i nodrir-me amb alguna cosa més que ensenyar. En aquest sentit, a *La cena* he après molt".

Sap, però, que es mou en un entorn complicat. "A Catalunya hi ha molta cultura teatral, però molt determinada. Tot el que s'entén com a gest remet a Tricicle o a Comediants, però això no és el que està passant a la resta d'Europa. Tant de bo es fessin més espectacles de recerca i creació física. Haurien de tenir més suports del Lliure, el Mercat o el Nacional", sentència.

A ESCENA

Sobre teatre desconegut

L'actualitat teatral, en algunes ocasions, pot ser trivial i mortificant. No obstant, és sempre el punt de referència en què hem de situar-nos quan es tracta de mirar en-re. Si no, la seva apreciació crítica, el seu mateix gaudi emocional, es dilueixen en un núvol intemporal. Una reflexió que convé tenir molt en compte a l'hora d'acostar-se a *La Dama de Reus*, obra escrita per Ambrosi Carrion (1888-1973) en el seu exili parisenc, el 1949, i que el TNC ha recuperat en el seu noble afany de donar a conèixer el treball de dramaturgs catalans desconeguts pel gran públic.

Dirigida per Ramon Simó, *La Dama de Reus*, no obstant, ha estat "actualitzada" remarcant el context històric en què va ser escrita, amb punyents referències al negre túnel franquista de la primera postguerra. Així doncs, els cinc minuts finals de la funció, que serveixen per justificar el perquè de la seva recuperació, susciten una amarga reflexió. Tot sembla indicar que als responsables de la seva posada en escena els ha interessat més articular un discurs victimista sobre la persecució del teatre en llengua catalana durant la dictadura que no pas presentar al públic un drama, en ocasions (a)moral, que aprofundeix en la fugacitat de tots els plaers humans. Un drama en què la felicitat i el dolor es barregen sense capacitat de distinció, que mostra la lluita interior que cada individu manté entre els seus deures respecte a la societat i els seus desitjos personals. I justament aquí és on radica l'autèntic valor de *La Dama de Reus*, molt més que una suada lliçó d'història.

ANTONIO JOSÉ NAVARRO
CRÍTIC

ALTRES ESTRENES

Classe amb Gelabert i Azzopardi a Salt

UN DIA AMB EL PÚBLIC

TEATRE DE SALT

Dissabte, 22, a les 21.00 hores. 10 €

La companyia de dansa que dirigeixen Cesc Gelabert i Lydia Azzopardi convida el públic a participar activament en un procés de creació coreogràfica. Aquest experiment escènic es va assajar mesos enrere al Teatre Lliure amb èxit. L'objectiu passa per promoure la comunicació entre l'artista i l'espectador, la seva interrelació, mostrant-li les dificultats que comporta aixecar un espectacle. *Un dia amb el públic* ofereix també una classe d'introducció a la dansa i fragments escollits del repertori de la companyia.

Programa doble d'Erre que Erre

NO QUIERO HABLAR DE AMOR

TEATRE TANTARANTANA

Ds., 22, 21.00 h. Dg., 23, 19.00. 12 €

El IV Cicle de Teatre Físic, Dansa i Performance del Tantarantana tanca amb un programa doble d'Erre que Erre, una formació que combina dansa i teatre. Ricardo Salas és el coreògraf i l'intèrpret de la primera peça, un conte sobre la felicitat titulat *No quiero hablar de amor (aunque siempre piense en él)*, mentre que Ángeles G. Angulo i Mario G. Sáez firmen i protagonitzen també *No sólo (de neuronas vive el cerebro enamorado)*, història de una trobada amorosa a ritme de post-rock.

Homenatge als còmics del XVII

LA FABULOSA HISTÒRIA DELS INOBLIDABLES MATAFALUGA

TEATRE DEL RAVAL

Ds., 22, 21.00. Diumenge, 23, 19.30. 5 €

La companyia Caligo Teatre se submergeix en la història del teatre català per homenatjar els còmics ambulants del segle XVII. L'argument és senzill: un viudo que va invertir la seva fortuna en hospitals i tractaments per a la seva dona malalta es troba davant una disjuntiva. ¿Permet que la seva filla es casi amb l'home que estima, pobre com les rates? ¿O li arregla un matrimoni de conveniència amb un ric pretendent? Lluís Graells dirigeix l'obra.

Conte sobre la prostitució

LAS CHICAS DEL TRES Y MEDIA FLOPPIES

NAU IVANOW

Del 26 de novembre al 14 de desembre. Dt. a ds., 21.00 h. Dg., 19.00 h. 18 €

El debat sobre la prostitució subjau en una obra sobre la vida de dues dones marcades per la misèria, però també per la il·lusió. Són prostitutes que lluiten pels seus drets, les seves famílies i els seus somnis en un entorn hostil. Neus Bernaus i Maria Ribera interpreten aquest conte modern de la FEI-Factoria Escènica Internacional, laboratori teatral atent a temes complexos i actuals. Dirigeix Mercè Vila Godoy.